

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
89/13. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2013. július 11.

A C-521/11. sz. ügyben hozott ítélet
Amazon.com International Sales Inc. és társai kontra Austro-Mechana
Gesellschaft zur Wahrnehmung mechanisch-musikalischer Urheberrechte
Gesellschaft mbH

A magáncélú másolat után fizetendő díjnak a rögzítésre alkalmas adathordozók legelső eladása tekintetében, különbségtétel nélkül történő megállapítása bizonyos feltételek mellett összeegyeztethető lehet az uniós joggal

Ezen túlmenően, bizonyos feltételek mellett, felállítható az a megdönthető vélelem, hogy a magánszemélyek számára értékesített rögzítésre alkalmas adathordozókat magáncélból fogják használni

Az uniós jog értelmében¹ a tagállamok főszabály szerint biztosítják a szerzők, előadóművészek, hangfelvétel- és filmek előállítói és a műsorsugárzó szervezetek számára a többszörözés engedélyezésének, illetve megtiltásának kizárólagos jogát műveik, előadásaik rögzítése, hangfelvételeik, filmjeik, valamint közvetített műsoraik rögzítése tekintetében. Mindazonáltal, a tagállamok kivételeket és korlátozásokat állapíthatnak meg e kizárólagos jogok tekintetében. Ekként engedélyezhetik többek között magáncélú másolatok készítését. Azon tagállamnak, amely él e lehetőségével, biztosítani kell ugyanakkor, hogy a jogosultak „méltányos díjazásban” részesüljenek. Ennek célja, hogy a jogosultak a védelemben részesülő műveik és egyéb teljesítményeik engedélyük nélküli többszörözése után megfelelő ellentételezésben részesüljenek.

Ausztriában a méltányos díjazás magáncélú másolat után fizetendő díj formáját ölti, amelyet a rögzítésre és többszörözésre alkalmas adathordozók, például üres CD-k és DVD-k, memóriakártyák és MP3-lejátszók első eladása tekintetében állapítanak meg (az úgynevezett „üreskazetta-jogdíj”).

Az Austro Mechana, osztrák szerzői jogi közös jogkezelő szervezet, a Handelsgericht Wien (bécsi kereskedelmi bíróság, Ausztria) előtt keresetet indított az Amazonnal szemben az Ausztriában 2002 és 2004 között értékesített rögzítésre alkalmas adathordozók tekintetében fizetendő üreskazetta-jogdíj megfizetése iránt. 2004 első féléve tekintetében 1 856 275 euró összeget követelt, és azt kérte, hogy az Amazont kötelezzék a pénzkövetelésének számszerűsítését lehetővé tevő számviteli adatok közlésére ezen időszak fennmaradó része tekintetében. A kereskedelmi bíróság helyt adott az adatok közlése iránti kérelemnek, a kifizetés iránti kérelemről viszont nem határozott. A fellebbviteli bíróság ezen ítéletet helyben hagyta. Az Amazon, amely azon a véleményen van, hogy az osztrák üreskazetta-jogdíj több okból kifolyólag ellentétes az uniós joggal, ekkor az Oberster Gerichtshofhoz (legfelsőbb bíróság, Ausztria) fordult. E bíróság a releváns uniós jogi rendelkezések értelmezésére kéri a Bíróságot.

Arról, hogy Ausztriában az üreskazetta-jogdíj a rögzítésre alkalmas adathordozó legelső eladása tekintetében különbségtétel nélkül kerül megállapításra, és hogy bizonyos esetekben fennáll a lehetőség ennek visszatéríttetésére

A Bíróság e tekintetben emlékeztet arra, hogy az uniós jog a magáncélú másolat után fizetendő díj megállapítását nem teszi lehetővé olyan esetben, amikor az adathordozó felhasználása nem nyilvánvalóan ilyen másolatok készítésére irányul. Mindazonáltal, bizonyos feltételek mellett, az uniós joggal nem ellentétes a díj megállapításának ezen általános rendszere, amelyben biztosított

¹ Az információs társadalomban a szerzői és szomszédos jogok egyes vonatkozásainak összehangolásáról szóló, 2001. május 22-i 2001/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 167., 10. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 230. o.).

a visszatérítés lehetősége olyan esetekben, ha a használat nem magáncélú másolatok készítésére irányul. Ekként az osztrák legfelsőbb bíróság feladata, hogy a jelen ügyben megvizsgálja, tekintettel az osztrák rendszer sajátos körülményeire és uniós jog² korlátaira, hogy gyakorlati nehézségek igazolják-e a méltányos díjazás finanszírozásának e rendszerét, valamint azt, hogy a visszatérítéshez való jog tényleges-e, és nem teszi-e túlságosan nehézé a megfizetett díj visszatérítését.

A magánszemélyek részére értékesített rögzítésre alkalmas adathordozók magáncélú használatának vélelmezhetőségéről

A Bíróság megállapítja, hogy megdönthető vélelem állítható fel a tekintetben, hogy magánszemélyek a rögzítésre alkalmas adathordozókat magáncélra használják, amennyiben teljesül az alábbi két feltétel: - i) az adathordozók magáncélú használatának megállapításához fűződő gyakorlati nehézségek igazolják ilyen vélelem felállítását; ii) e vélelem nem eredményezi a magáncélú másolat után fizetendő díj előírását olyan esetben, amikor ezen adathordozókat nyilvánvalóan nem magáncélra használják.

Arról, hogy az üreskazetta-jogdíjból származó bevételek felét nem közvetlenül a méltányos díjazás jogosultjainak folyósítják, hanem az e jogosultak javára létrehozott szociális és kulturális intézményeknek

A Bíróság megjegyzi, hogy e tény alapján nem zárható ki a méltányos díjazáshoz való jog, vagy az ennek fedezését szolgáló magáncélú másolat után fizetendő díj, amennyiben e szociális és kulturális intézmények ténylegesen a jogosultakat támogatják, és az említett intézmények működése nem hátrányosan megkülönböztető, aminek vizsgálata az osztrák legfelsőbb bíróság feladata.

A valamely másik tagállamban már megfizetett magáncélú másolat után fizetendő díj figyelmen kívül hagyásáról

A Bíróság azt válaszolja, hogy az üreskazetta-jogdíjhoz hasonló díj megfizetése iránti kötelezettség nem zárható ki abból az okból, hogy egy hasonló díj megfizetésére már sor került egy másik tagállamban. Az a személy ugyanis, aki e díjat előzetesen megfizette egy területileg nem illetékes tagállamban, nemzeti jogának megfelelően kérheti annak visszatérítését.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehoczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)” ☐ ☎ (+32) 2 2964106

² Az 1. lábjegyzetben hivatkozott irányelv.